

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Veronica Tcaci,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Veronica Tcaci împotriva IP „Agenția Servicii Publice”, privind anularea ordinului de încetare a contractului individual de muncă, restabilirea la locul anterior de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Veronica Tcaci și s-a menținut hotărârea din 10 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

(Dosarul nr. 2ra-74/24

Nr. PIGD 2-21139201-01-2ra-05022024)

Recurs declarat după 01 septembrie 2023, temeiurile nu se încadrează în art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (I. Potînga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, D. Dulghieru, N. Budăi)

18 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Victoria Tcaci,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 20 septembrie 2021, Veronica Tcaci a depus o cerere de chemare în judecată împotriva IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea ordinului de încetare a contractului individual de muncă, restabilirea la locul anterior de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 06 iunie 2019 între IP „Agenția Servicii Publice” și Veronica Tcaci a fost încheiat contractul individual de muncă nr. XXX, conform căruia ultima a fost angajată la lucru începând cu 07 iunie 2019 în calitate de arhivar la Serviciul cadastral teritorial Călărași al Departamentului cadastru. Durata contractului a fost indicată în contract ca temporar, în perioada concediului medical a angajatei Cristina Dragancea, de pe 07 iunie 2019 până la 06 octombrie 2019.

3. A menționat reclamanta că potrivit acordului suplimentar nr. XXX/1 din 04 octombrie 2019 (f.d.8) privind modificarea contractului individual de muncă, Veronica Tcaci a fost transferată din funcția deținută de arhivar al Serviciului cadastral teritorial Călărași al Departamentului cadastru (temporar) pe perioada concediului medical al Cristinei Dragancea în funcția de Specialist al Serviciului cadastral Călărași al Departamentului cadastru (temporar în perioada concediului pentru îngrijirea copilului minor) până la 30 martie 2022 cu salariul în cuantum de 5300,00 de lei.

4. A relevat reclamanta că la 11 iunie 2021 de către Directorului IP „Agenției Servicii Publice”, Vladislav Zara, a fost emis ordinul nr. XXp. cu privire la încetarea contractului individual de muncă cu Veronica Tcaci în baza art.82 lit.f) din Codul Muncii, din motivul expirării termenului contractului individual de muncă pe durată determinată, iar, cu extrasul din ordinul sus indicat, Veronica Tcaci a făcut cunoștință în data de 28 iunie 2021.

5. Nefiind de acord cu ordinul nr. XXp. din 11 iunie 2021, prin intermediul avocatului Vladimir Șeremet reclamanta a înaintat o pretenție (cerere prealabilă) în care a solicitat anularea lui și restabilirea la locul anterior de muncă cu achitarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă.

6. A invocă reclamanta că la momentul emiterii ordinului sus indicat Veronica Tcaci se afla în concediu medical, fapt confirmat prin certificatele medicale anexate la dosar. Mai mult decât atât, a susținut că conform certificatului CMC nr.XX/XX din 25 iunie 2021, Veronica Tcaci era însărcinată cu termenul de sarcină XX săptămâni, adică la momentul emiterii ordinului contestat ea era însărcinată și se afla în concediu medical. Astfel, a considerat că la caz, sunt incidente prevederile articolele 86 alin.(2), 89 alin. (3), 90 alin.(1)-(3) din Codul muncii.

7. A mai afirmat că potrivit prevederilor cuprinse în pct. 2 din Modul de calculare a salariului mediu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 426 din 26 aprilie 2004, Salariul mediu, determinat în conformitate cu prezentul Mod de calculare, se aplică la plata despăgubirii pentru perioada de absență forțată de la muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu. Pct. 5 din Modul de calculare a salariului mediu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 426 din 26 aprilie 2004, prevede că la determinarea salariului mediu, se iau în calcul 3 luni calendaristice de lucru premergătoare evenimentului de care depinde plata respectivă (de la data de 1 până la data de 1), deci la moment constituie începând cu data emiterii ordinului Directorului IP „Agenției Servicii Publice” nr. XXX p. cu privire la încetarea contractului individual de muncă în privința Veronicăi Tcaci, la 11 iunie 2021 constituia suma de 60690,00 de lei.

8. Drept urmare, a solicitat reclamanta anularea ordinului Nr. XXXp din 11 iunie 2021, emis de către directorul IP „Agenției Servicii Publice”, cu privire la încetarea contractului individual de muncă în privința Veronicăi Tcaci, restabilirea în funcția de specialist al Serviciului cadastral Călărași al Departamentului cadastru al IP „Agenției Servicii Publice”, reintegrarea ei imediată în serviciu cu plata unui salariu mediu lunar, încasarea prejudiciului moral în legătură cu acțiunile ilegale ale administrației IP „Agenția Servicii Publice” cu plata unui salariu mediu lunar în mărime de 30 000,00 de lei și încasarea din contul părâtului a cheltuielilor de asistență juridică în valoare de 6 000,00 de lei.

9. Ulterior, în cadrul ședinței de judecată din data de 30 mai 2022, avocatul Vladimir Șeremet, acționând în interesele Veronicăi Tcaci a înaintat cererea de completare a acțiunii prin care a solicitat suplimentar la cerințele inițiale și încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă în mărime de 60 950,00 de lei și repunerea în termen a acțiunii civile (f.d. 57/59).

POZIȚIA INSTANȚEI DE FOND

10. Prin hotărârea din 10 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea formulată de Veronica Tcaci împotriva IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea ordinului de încetare a contractului individual de muncă, restabilirea la locul anterior de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu,

repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.107; 110/117).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

11. La 17 februarie 2023, Veronica Tcaci, a declarat apel nemotivat, împotriva hotărârii din 10 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii în sensul formulat (f.d.109), iar, la 24 mai 2023, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, a depus motivarea apelului (f.d. 127/132).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

12. Prin decizia din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca neîntemeiat apelul declarat de Veronica Tcaci și s-a menținut hotărârea din 10 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 163; 167/171).

13. Pentru a decide astfel, instanța de apel analizând prevederile art. 54 alin. (1) și (2), art. 55 alin. (1) lit. a) art.81 alin. (1) lit.a), alin.(3), art. 82 lit. f) și art. 83 alin (3) din Codul muncii, în coraport cu probatoriul administrat la dosarul cauzei, a apreciat ca fiind corectă concluzia primei instanțe cu trimitere la faptul că relațiile de muncă dintre IP „Agenția Servicii Publice” și Veronica Tcaci erau prevăzute strict pentru o perioadă determinată, inițial fiind semnat contractul individual de muncă nr. XXX din 06 iunie 2019 prin care Veronica Tcaci a fost angajată în funcția de Arhivar al SCT Călărași al Departamentului cadastru, iar ulterior , prin acordul suplimentar nr. XXX/1 din 04 octombrie 2019 a fost transferată în funcția de Specialist al SCT Călărași al Departamentului cadastru pentru perioada aflării dnei Zinaida Gavrilița în concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului.

14. În acest sens, instanța de apel a ținut să accentueze asupra faptului că durata raporturilor de muncă dintre Veronica Tcaci și IP „Agenția Servicii Publice” era strict condiționată de data revenirii angajatei Zinaida Gavrilița din concediul pentru îngrijirea copilului și acest termen nicidecum nu poate fi raportat la o altă dată.

15. La fel, instanța de apel a stabilit că odată cu repunerea Zinaidei Gavrilița, prin ordinul nr. XXc din 11 iunie 2021, în funcția deținută până la suspendarea raporturilor de muncă, contractul individual de muncă nr. XXX încheiat la data de 06 iunie 2019 între IP „Agenția Servicii Publice”, în calitate de angajator și Veronica Tcaci, în calitate de salariat, încheiat pe perioadă determinată, pentru perioada concediului parțial plătit de îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani a Zinaidei Gavrilița, a încetat de drept odată cu reîntoarcerea salariatei Zinaida Gavrilița la serviciu.

16. Cu referire la argumentele reclamantei precum că ordinul urmează a fi declarat ilegal, invocându-se că reclamanta a fost concediată în perioada în care se afla în concediu medical, făcând trimitere la dispozițiile art. 86 alin. (2) din Codul muncii, instanța de apel a notat că acestea nu vor fi reține, or, la caz, raporturile de muncă stabilite între părți au încetat în condiții ce nu depind de voința părților, iar concedierea reprezintă o instituție separată, referindu-se la desfacerea contractului din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum și a celui pe durată determinată și se admite pentru motivele specificate în art. 86 alin. (1) din Codul muncii.

17. În această ordine de idei, instanța de apel a relevat că garanțiile stabilit de dispozițiile art. 86 alin. (2) din Codul muncii, se referă numai în cazul concedierii salariatului nu și în cel în care contractul de muncă a fost încetat în circumstanțe care nu depinde de voința părților, situație care cade sub incidența prevederilor art. 82-83 din Codul muncii.

18. Totodată, instanța de apel a menționat că nu se vor reține nici argumentele reclamantei Veronica Tcaci, precum că ordinul contestat este ilegal, deoarece a fost emis în perioada când reclamanta era însărcinată, întrucât angajatorul nu are obligația legală de a prelungi contractul individual de muncă pe o perioadă determinată, care încetează de drept, odată circumstanțele ce au stat la baza angajării persoanei pe durata determinată decad, ceea ce face imposibilă continuarea relațiilor contractuale.

19. Subsecvent, instanța de apel a ținut să accentueze și faptul că este prerogativa exclusivă a angajatorului de a decide asupra activității sale în funcție de conjunctura economică, comercială în care acesta își desfășoară activitatea, astfel din acest punct de vedere, angajatorul este liber de a-și gestiona propria activitate conform propriilor viziuni și concepții în vederea sporirii eficienței acesteia, astfel, angajatorul fiind în dreptul de a înceta contractul individual de muncă cu salariații ai căror contract este prevăzut pentru o durată determinată la expirarea termenului respectiv, astfel, la caz, se va reține că sunt întrunite condițiile art.82 lit. f) din Codul muncii, iar, angajatorul IP „Agenția Servicii Publice” întemeiat a emis ordinul nr. XXXp din 11 iunie 2021 prin care s-a desfășurat contractul individual de muncă cu Veronica Tcaci.

20. În această ordine de idei, instanța de apel a conchis că prima instanță întemeiat a stabilit că angajatorul nu poate fi obligat să încheie un nou contract individual de muncă, iar la caz, angajatorul a luat act și de dispozițiile art.55¹ din Codul muncii privind garanțiile salariaților angajați pe o durată determinată și a arătat că la momentul încetării contractului colectiv de muncă locuri vacante conform studiilor (juridice) deținute de către Veronica Tcaci în grila de funcții libere nu erau, informație plasată pe portalul oficial web al instituției.

21. Mai mult, instanța de apel a reținut că salariată/apelanta Veronica Tcaci a dispus și de opțiunea de a participa la suplinirea altor funcții vacante, care nu făceau parte din domeniul profesat de către ultima și care necesita a fi dovedit dreptul de participare potrivit licenței de specialitate din domeniu, precum și obligativitatea trecerii concursului de atribuire a funcției.

22. Cu referire la alegațiile apelantei Veronica Tcaci, precum că prezentarea la caz a extrasului din ordin și nu ordinul, instanța de apel a concluzionat că nu urmează a fi reținute, dat fiind faptul că aceste fapte nicidecum nu afectează legalitatea ordinului emis, fiind aplicată ștampila Direcției Resurse Umane al IP „Agenția Servicii Publice” și parafată cu semnătura persoanei responsabile în aceste sens, astfel, actul respectiv se prezumă a fi legal, or probe care să demonstreze inexistența ordinului respectiv nu s-au prezentat.

23. În privința faptului neprezentării ordinului prin care Zinaida Gavriliță a revenit în funcția deținută anterior și interpelarea în privința acesteia al actelor de la CNAS și Serviciul Fiscal de Stat, instanța de apel a ținut să menționeze faptul că actele respective nu țin de obiectul prezentei acțiuni, mai mult ca atât, la actele cauzei a fost prezentat extrasul din ordinul certificat de către Direcția Resurse Umane al IP „Agenția Servicii Publice” nr. XXc din 11 iunie 2021 prin care Zinaida Gavrilița a fost reîncadrată în funcția deținută.

24. La fel, instanța de apel a considerat necesar de a respinge argumentele apelantei cu trimitere la relațiile ostile dintre ultima și șeful SCT Călărași, Ionel Vitalie, dat fiind faptul că acestea nu sunt relevante prezentei cauze, or, apelanta nu a prezentat interferența dintre aceste fapte și emiterea ordinului de încetare al relațiilor de muncă, care urmează a fi reiterat că s-a emis pe motive ce nu depind de voința părților – expirarea contractului încheiat pe o perioadă determinată.

25. Cu referire la pretențiile reclamantei Veronica Tcaci privind restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, instanța de apel a concluzionat că acestea sunt neîntemeiate, fiind de fapt subsecvente pretenției de bază cu privire la anularea ordinului de cu privire la încetarea contractului individual de muncă, pretenție care a fost respinsă ca nefondată, or odată cu constatarea caracterului legal al ordinului nu există careva temeiuri de a admite pretențiile subsecvente ale reclamantei.

26. Prin urmare, instanța de apel a constatat că la cazul de față nu se atestă prezente la materialele cauzei careva acte confirmative în vederea motivării ilegalității emiterii ordinului nr. XXp din 11 iunie 2021, emis de IP „Agenția Servicii Publice”, fapt care exclude posibilitatea anulării pe motivul ilegalității acestuia, sau ca fiind emis neîntemeiat și lipsit de suport juridic.

27. Față de cele expuse, instanța de apel a reținut că prima instanță a creat părților condiții obiective pentru realizarea drepturilor sale procedurale, participanții la proces au fost auziți, hotărârea primei instanțe a fost motivată. Condițiile procedurale privind motivarea hotărârii sînt îndeplinite chiar dacă nu s-a răspuns expres fiecărui argument invocat de părți, fiind suficient ca din întregul hotărârii să rezulte că s-a răspuns tuturor argumentelor în mod implicit, prin raționamente logice.

28. În concluzie, instanța de apel a constatat netemeinicia în ansamblu a cererii de apel declarate de către Veronica Tcaci, dat fiind faptul că, în susținerea acesteia, apelanta nu a adus nici un argument plauzibil, or, apelantul urma să administreze probe, să anexeze acte și alt material probator care ar răsturna soluția instanței de fond, acțiuni care la caz, nu au fost întreprinse de către apelantă, în conformitate cu art.118 alin.(1) din Codul de procedură civilă, care prevede că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

29. La 17 ianuarie 2024, prin intermediul poștei terestre (f.d.182), Veronica Tcaci a declarat recurs împotriva deciziei din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe (f.d.179/181).

30. În motivarea recursului, s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond cât și în instanța de apel, suplimentar invocându-se că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, au apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, fără o oferi o apreciere a argumentelor invocate de reclamantă/apelantă, iar aceste încălcări ale instanței de apel au dus la soluționarea greșită a litigiului, ceea ce, în temeiul art.432 alin.(2) și alin.(4) din Codul de procedură civilă, servește drept temei de declarare a recursului.

31. La 24 aprilie 2024, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul poștei terestre, a expediat pentru cunoștință în adresa IP „Agenția Servicii Publice”, copia recursului declarat de Victoria Tcaci, împotriva deciziei din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere anexată la materialele dosarului (f.d.192).

32. Prin referința depusă la 16 mai 2024, IP „Agenția Servicii Publice” în temeiul art.445 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, a solicitat respingerea recursului cu menținerea decizia instanței de apel (f.d.193).

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

33. Art. 434 alin. (1), alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. (2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

34. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 18 octombrie 2023 (f.d.111, vol.II).

35. Totodată, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc nr.9690 (f.d.177), rezultă că, la 07 decembrie 2023, Curtea de Apel Chișinău a expeditat părților, prin intermediul oficiului poștal, copia deciziei integrale din 18 octombrie 2023, însă, date privind recepționarea acesteia lipsesc la dosar.

36. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat de Victoria Tcaci, la 17 ianuarie 2024, se consideră depus în termenul stabilit de art.434 din Codul de procedură civilă (a se vedea pct.32).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

37. Art. 433 alin.(1) –(2) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1); a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art.429 alin.(5); b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434; c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare; d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat; e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței; f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art.432 alin.(1) lit.e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin.(1) lit.e) din prezentul articol.

38. Art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2)Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)-f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

39. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, stabilește că:

„În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

40. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

41. În conjunctura enunțată, și având în vedere că, recursul a fost depus la 17 ianuarie 2024, adică după intrarea în vigoare a modificărilor operate în Codul de procedură civilă, acestea vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

42. Din analiza prevederilor legale reținute la pct.38, din prezenta încheiere rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

43. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

44. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

45. Completul de judecată atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

46. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în

sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă.

47. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

48. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

49. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

50. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. 6 Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

51. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

52. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Victoria Tcaci nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art.433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, urmează a fi considerat inadmisibil.

53. Ținând cont de cele expuse supra și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), art.440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul depus de Victoria Tcaci, împotriva deciziei din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat